

LA REBEL·LIÓ DE LA CONILLERA

Convertir la conillera en peixera va ser una feina dura. Mai no ho van aconseguir. Abans conill que peix. En Cranes jurava que es tractava d'una pintada. En Sala li deia que ho havia somniat. A la pintada hi havien afegit una altra pintada. I la Guiomar, sirena. Au, vés, deia en Sala. I afegia:

—Per primera vegada, nosaltres, els esbrincadors, som els esbrincats.

I continuava dient a en Cranes que potser s'havien passat una mica.

—Nosaltres, els comunistes, més —reia en Cranes.

Tan moralistes, eren víctimes de la seva moral.

En Daroca no tan sols es va treure de la màniga el fitxatge, sinó també el control telefònic. Què era això de telefonar on volguessis sempre que et donés la gana? Tothom aprofitava la ganga, no només trucant a conferències interurbanes, sinó a tots els racons catalans i espanyols i altres punts estrangers. N'hi havia que trucaven a Austràlia. Telefònica, amb l'Ajuntament d'Ells, es cobria d'or. Doncs s'ha acabat!, va cridar en Migueli. I, per un temps, es va acabar. Als telèfons més accessibles hi van posar un petit cadenat. S'havia de sol·licitar permís de trucada a l'encarregat dels cadenats per mitjà d'un volant que exposés el motiu, sempre relacionat amb la feina. Als regidors, caps de negociat i altres graduacions del cor dels privilegiats, se'ls tenia per honestos i no era necessari vigilar-los. Però entrava dins del rigor trucar a casa dient que arribaries tard a causa d'una reunió? Tan bon punt les aigües procel·loses de l'abús telefònic s'anaren apaivagant i va quedar una constància etèria que els abusos no es repetirien, fins i tot els cadenats van desaparèixer. Telefònica es va posar molt contenta i un dia va entendre que la normalitat havia tornat: la factura municipal d'aquell trimestre feia la sensació que algú havia trucat al pol Nord. S'equivocaven: havien trucat al pol Sud. En Miraflores, aquells dies, havia cridat energumènicament: i ara com truco, jo, a la meva ex?, i se'n va anar a trucar des d'una cabina del carrer. Pel museu ja no veien ni el pèl de la seva calba —una sempreviva sobre un cogombre— ni el seu llavi de llebre, i tothom estava més tranquil. Però quan apareixia era per assegurar que tota la mensualitat se la gastava en conferències i que l'Ajuntament l'havia d'indemnitzar.

Sembla que l'espurna va saltar quan en Galtones rebutjà, per intolerable,

que el taulell d'informació, a la entrada de la peixera, l'atengués un esguerrat. Li van aclarir que no era esguerrat, sinó coix, i que havia guanyat el lloc després d'una competició renyida, i que havia fet els exàmens millor que ningú.

—Però si és antiestètic.

—Darrere del taulell no se li veu la pota.

—Quan surt del taulell es balanceja com un ànec.

L'oposició carregà contra en Galtones. Els comunistes, malgrat el pacte de govern, més. Ètica contra estètica. Els socialistes centraren en Galtones. El seu refinament resultava perillós. L'empleat del taulell plorava.

—Jo compleixo. Jo atenc la gent com ningú. Que ho digui tothom.

—TOTHOM: Síiii.

Els companys van fer pinya al seu voltant. Primer el fitxatge, després els telèfons i ara això. Per molt menys explotava un polvorí. Tot i això, en Cranes sempre va pensar que la culpa de la rebel·lió la va tenir el fet de fitxar i res més, que tota la resta els importava un ou, sobretot la humiliació de l'esguerrat. Un dia que es va trobar el que havia de ser company de mots encreuats d'en Miraflores, el senyor Guinart, al tren soterrani, aquest li va dir:

—L'Ajuntament va començar a funcionar malament el dia que vostès van obligar-nos a fitxar. Abans funcionava per inèrcia i després per obligació. Vostè ja sap que la inèrcia és vocacional, mentre que l'obligació és extorsió. Vostès, els comunistes, amb aquesta estoica moral que els caracteritza, en van tenir més culpa que ningú. Per això ens vam plantar i vam fer vaga...

—A causa de la moral comunista?

—No. Perquè ens sentíem esclavitzats. Érem lliures i vostès ens van marcar com al bestiar...

La moral comunista... Va, home, va! En Cranes movia el cap.

Em vaig quedar garratibat, declarà en Cranes, quan el meu grup assegurà que els seus regidors també fitxarien; sense ficar cap targeta a l'artefacte, o ficant-la-hi, ja no ho recordo, però fitxarien. Arribarien a les vuit i se n'anirien a les dues, com tot el funcionariat. Això no impediria que hi romanguessin fins més de les dues de la tarda si era necessari; a més, tornarien cada tarda, com cada tarda fèiem, per a reunions i punyetes, i a la nit, si les punyetes corrien pressa. Sempre al servei del poble a través de l'Ajuntament. Amén.

Allò em semblava una solemne bajanada. A en Sala, una collonada. Els socialistes reien. Convergència no va dir res. UCD va aplaudir. Als funcionaris, la prèdica de l'exemple no els feia efecte, els semblava una coacció. Per això van protestar. Si els comunistes haguessin donat a l'assumpte la importància que els socialistes hi van donar, no hauria passat res, objectaren els socialistes, però els vaguistes, contra qui més cridaren, va ser contra l'alcalde.

En Cranes es va negar al fitxatge de les vuit. Jo em vaig negar al fitxatge de les vuit en punt i a la permanència de sis hores seguides a la peixera, locomotora

o piano. Es tractava de fer la feina, no de ser a la feina. Jo era independent, no militant. Dins de la disciplina de grup anava una mica per lliure. Jo era escriptor i necessitava temps per a escriure. En realitat quasi no escrivia. La política del càrrec esterilitza els intel·lectuals en general i als escriptors en particular. Jo no volia esclavitzar-me, lligar-me a un horari, estar tot el dia pendent de l'Ajuntament dins de l'Ajuntament. Necessitava veure'm amb la Marisa, sortir amb ella, ficar-m'hi al llit. Havíem establert tot un codi de combinacions per comunicar-nos i trobar-nos. Mai ningú no es va adonar de res. Jo engegava mentida rere mentida. Deia a la Lola que me n'anava a l'Ajuntament. A en Daniel, que m'acostava al museu. Truqués qui truqués, no sabia on era. Al museu m'afanyava amb en Sunyer; al cap d'una hora tocava el dos. Vaig als diaris, a portar-hi uns articles. A l'Artèria Principal, a la sortida d'Ells, esperava la Marisa, que arribava amb el seu cotxe. Si em trobava algú conegut —com va, tu per aquí?—, li deixava anar que estava donant una ullada a Can Carallot, estudiant un projecte que teníem entre mans. Amb la Marisa ens acostàvem als pobles dels voltants i passàvem part del matí junts, en un bar, en un bosc, en una torreta d'una amiga seva que li deixava les claus... Estàvem bojós. Pensant en la Guiomar, em deia: no comencem una altra bogeria. La Marisa em tornava a l'Ajuntament per la part del darrere, per la peixera, que és per on creuava la carretera de tornada a Ells. Em deixava en una placeta dissimuladament. Jo donava la volta al cub i accedia a l'Ajuntament per l'entrada de la màquina de tren. Daniel, res de nou? Sí, han trucat d'aquí, han trucat d'allà. Firma això, firma allò. Aquesta tarda, reunió de grup. A la nit, junta de Patronat. Demà, no te n'oblidis, comissió. Firmava, telefonava, rebia, em reunia... Arribava a casa baldat. No em preocupava enganyar la Lola. Quan mirava amb cobdícia l'Edelweiss, pensava que traïa la Marisa. Quan recordava la Guiomar, em deia, quina escombra, ves per on, que poc que m'interessa. Però notava que la meva traïció a la Marisa era més gran quan mirava l'Edelweiss. A vegades em sentia atordit. D'altres, rendit. Estava en plena espiral de la voràgine i em deixava arrossegar pel remolí.

Bé, doncs el meu grup va admetre aquesta aparent anarquia meva. Van entendre la meva bohèmia literària i consentiren el meu horari adaptable, però respectant, això sí, reunions i actes de grup i tot el que fos necessari. Jo estava content, ells també, excepte l'ala dura, els *zorropotrops*, que buscaven que dimitís. D'excuses, no els en faltaven: jo no era del partit; mai no ho va ser ni ho serà, afegien; ser independent no volia dir res; així que, políticament, i digui el que digui ell, o sigui jo, no és ni carn ni peix; no solament no acudeix a l'hora a l'Ajuntament, sinó que hi ha dies que ni s'hi acosta; compleix amb la seva feina —no sé si ho admetien totalment així, per aquí no em feien la murga—, però només està per la seva feina, no participa a les reunions polítiques i, sobretot, no es fica amb els socialistes, s'hi porta bé... Tots ens avenim, argumentà en Ferrer. No, això no és cert. Nosaltres —els de l'ala

dura; allò semblava la merda que cagues, amb tot això dels durs i els tous—els odiem. Vosaltres també els odieu, però ho dissimuleu perquè sou menys francs... Jo romania tranquil. En Sala m'havia xerrat el que discutien a les reunions sobre mi, però també que els havia arribat una nota d'en Gregorio López Raimundo i d'en Guti, president i secretari del partit, que deia: “En Cranes és una institució a Catalunya i, per tant, és intocable”. Tous i durs, davant la paraula dels caps supremes, callaven. Per poc temps.

En realitat, la rebel·lió començà pel que fos, però va ocórrer arran del fitxatge i pel fitxatge, per res més. Jo no em vaig adonar del que es coïa —la gent del meu departament era estupenda—, només de l'explosió. Quan un matí vaig arribar entre les nou i les deu a Cultura, em vaig trobar la sala de plens i el vestíbul ple de conills i conilles ja amb faccions de peix.

—Un altre, un altre... —vaig sentir que deien, referint-se a mi.

I un murmuri d'aprovació va recórrer tota la conillera.

—Aquest no és dels que s'ha ficat amb nosaltres —vaig sentir, també.

A l'escenari del ple, els líders rebels peroraven, incitaven. A mitja escala vaig sentir insults aïllats.

—Feixista!

—Franquista!

—Explotador!

Els de l'escenari demanaven calma. Hi havia xiuxiejos. Els del vestíbul anaven per lliure. Vaig tornar a sentir-ne alguns que deien que jo no m'havia ficat amb ells i altres que contestaven que era igual, perquè formava part dels que manaven. Tota la meva gent treballava, no secundava la vaga. Ho vaig agrair, però els vaig fer baixar en solidaritat amb els seus companys. Seria pitjor el remei que la malaltia. En veure aparèixer els meus peixos, els conills van aplaudir. A mi també em van ovacionar. Aleshores vaig creuar el passadís que em van obrir fins a la porta de l'alcalde. Fins llavors, i encara més durant el franquisme, havia cregut i sostingut que els obrers en vaga sempre tenien raó. Encara que no en tinguessin, en tenien. Era una qüestió de principis. Ara els odiava. Em notava a la carn que perjudicaven la meva fàbrica. Què més volien? Quan havien estat millor? Eren uns cabrons. Vigila't, Ferran, em vaig dir; tu ja no ets tu. Però fins i tot el meu Pepito Grillo em deia: són uns porcs.

Menys els d'UCD, tothom s'havia reunit. A través de la porta tancada del despatx ens arribaven els mugits de la massa. A vegades eren rugits. Ens havíem acostumat que el conill és un animal fisiològicament incapacitat per a bramar, mugir o rugir. Només xiscla espantat. Ara udolava —es creien valents, però estaven espantats—: “Dimissió! Fora l'alcalde! Socialistes, comunistes, tots sou feixistes! Més llibertat! Menys explotació!”.

En Ramiro no sabia què fer. Parlava d'afluixar. En Daroca es posava histèric. Un cop més, els comunistes adquiriren el rol dur que comporta tota moral. Per

mediació de la secretària de l'alcalde, la Sosó, aquestes postures es filtraven a la massa. La massa canviava el disc. "Socialisme sí, comunisme no!" "Fora els socialistes, morin els comunistes!". A en Cranes, els budells l'apallissaven. Pobres, no havien esmorzat. Va passar al lavabo. El despatx de l'alcalde en tenia un d'annex. Se'l va fer construir l'anterior alcalde franquista. Els franquistes, a més de menjar bé, cagaven bé. Ara, el que cagava bé era l'alcalde. En Cranes es va eixugar les mans. En aquell moment arribà en Belmonte amb els seus aturats. Va entrar un ordenança i el va anunciar:

—Ha arribat en Belmonte!

Havia cridat com un camarlenc i tothom es va imaginar que en Belmonte entraria al despatx amb una delegació de l'atur i exhibiria les seves credencials.

—El que faltava —digué en Ramiro.

—La mare que el va parir —va dir tothom.

En Belmonte i els aturats s'abraçaven amb els conills.

—Ja som tots iguals —deien els *atus*.

—Home, iguals? —deien els *cunis*.

—Tan bon punt us acomiadin, igualets.

La remor es va estendre per la conillera.

—Ens acomiadaràn.

Els conills es van arrugar.

—Això ja ho veurem —digueren els líders.

—Això no pot ser —digueren els setciències.

—Resistirem —digueren els petits sindicats.

—Si hi ha acomiadaments, Comissions i la UGT secundaran la protesta —digueren els *cocos*, que participaven a la vaga sense representar CCOO.

—La UGT, no —digueren els de la UGT, malgrat que també participaven a la vaga sense representar la UGT.

—Mira que bé, la UGT —digueren alguns.

Encara que els conills es van posar nerviosos i alguns volien anar a fitxar, el galliner estava animat. La Guiomar es trobava entre els aturats.

—Però si tu ets una acomiadada i no una aturada...

—I no és el mateix? Collons!

La Guiomar continuava amb el seu ric vocabulari.

Al final, en Daroca, com a portaveu del consistori, va sortir a parlar amb el funcionari a l'atur. Un mar de caps l'escoltava. Van xiuxiuejar. Silenci, silenci! Però hi havia els que s'ho passaven bé amb els merders, en Miraflores entre ells, i continuaven parlant. Silenci, silenci! Vosaltres també. En Daroca començà: l'Ajuntament és una màquina que no es pot parar.

—Fica't la llengua al cul, xaval!

La veu quedava en l'anonimat. Va haver-hi xiuxiueigs novament. Formalitat, silenci! En Daroca va prosseguir: l'Ajuntament és un piano que no es pot

desafinar. Quin paio, en Daroca, fent servir els símls que jo imaginava!, va pensar en Cranes; si mai no els he explicats a ningú... L'Ajuntament és un rellotge que no pot deixar de marcar les hores. Es va sentir: Ecs, quin fàstic!, perquè tothom va pensar en el rellotge del fitxatge. Una altra vegada va sonar la veu anònima, i afònica, a més d'anònima:

—Que et fiquis la llengua al cul, collons!

En fi, puntualitzà en Daroca, que es mantindrà el rigorós fitxatge — buuuu!— i a partir d'aquell moment començarien a córrer sancions per a tots els que no es reincorporeessin a la feina. Foraaaafueeera! Com a compensació s'augmentaran els salaris. Bravo!!

—Torneu als vostres llocs.

Als municipals, els va cridar:

—Acomiadeu els aturats!

Però els aturats ja no hi eren. On eren, els aturats?

Els aturats, amb en Belmonte al davant i la Guiomar com a mascota, es disposaven a protagonitzar un tancament a l'ampla sala de delinents. Aquesta, referint-se a la Guiomar, van dir molts, s'hi ha tancat no perquè estigui aturada, si és que ho està, sinó per follar. Deus voler dir per fotre'ns, va dir un. No, no, per follar. Perquè se la follin, puntualitzà un altre. A en Cranes, que ho va sentir, li van fer mal, aquests comentaris. Opinava que eren enveges i exageracions. Aflorava el seu romanticisme idealitzador, carca i pudorós sobre la dona. Després li va saber greu, no això, sinó que fossin altres els que es tiressin la Guiomar i no ell. Encara li va fer més mal sentir els que deien que la Guiomar no estava per tirar-se-la, que era lletja de matar.

Quan en Ramiro va saber que en Belmonte s'havia tancat amb els seus aturats, se'n va anar al vàter. Nerviós, no es va recordar de tancar el baldó. Al lavabo hi tenia una escala de pintor. La va desplegar i es va asseure a la plataforma. Com Simeó Estilita, allò era el seu ioga i el seu lloc de meditació. Va evocar la praxi leninista d'enemic i abraçada. Portava una elegant bufanda negra de llana amb dues borles ben grosses que li havia teixit la Sosó; les borles, entreviades de línies blanques, li penjaven entre les cames. Es va obrir la porta i va entrar la dona de fer feines, una mossa que estava molt bona.

—Jesús, Maria i Josep!

La mossa de fer feines va fugir corrents, esbombant el secret.

—L'alcalde caga des de dalt d'una escala. És clar que ho he vist, dona! Té els collons grossos i formosos, blancs i negres com els de les zebres... Ai, qui els hi agafés!

L'ABRAÇADA DE L'ALONSO VERGARA

Amb la bufanda de les borles que li penjava, en Ramiro Alonso Vergara va pujar al departament dels delinents. El seguia la cohort. En Daroca volia entrar-hi. En Ferrer, si era necessari, també. En Cranes, ídem. Ell, per la Guiomar. Els urbans disposats a la porta del departament, crac, crac, crac, saludaren marcialment. Treien pit i havien deixat anar un cop de taló. En Basilio era amb en Belmonte. Juntament amb la Guiomar, formaven el trio de la provocació. En Ramiro pensà que només hi havia pastís per a dos i una nata per al tercer. Referint-se a en Basilio, va dir:

—Què hi fa, aquest, aquí?

—S'hi ha colat —digueren els municipals.

—Sol?

—Sí.

Els municipals, una altra vegada, crac, crac, crac. En Lobón els tenia ben ensinistrats. En Lobón també s'havia ofert per entrar.

—Tu, Basilio, no ets un aturat.

—No? No poc —cridà en Basilio des de dins—. Jo no tinc cap feina fixa. Si això no és ser aturat... Però encara que no ho fos, seria aquí. Per solidaritat.

Els aturats van aplaudir.

En Ramiro també va cridar:

—Tu, Guiomar, tampoc no ets una aturada.

La Guiomar respongué el mateix:

—No? No poc.

—No fas d'esteticista i de massatgista?

—Faig el que em surt d'allà.

I:

—Encara que no ho fos, seria aquí.

—Per solidaritat —apuntà en Ramiro.

—Sí, per solidaritat.

En Ramiro es va mossegar la llengua. Però tu no fas de puta? Se la va mossegar per no continuar preguntant: però fer massatges no és fer de puta? Això hauria estat passar de la ratlla. Totes les massatgistes hi haurien acudit

amb la reclamació. En lloc d'això va pensar: aquesta es quedarà sense pastís. Encara sort que en Basilio no havia portat la seva tropa, a l'estil Belmonte. No havia portat ni el megàfon. Males llengües digueren: encara el té espatllat. La policia encara no l'havia indemnitzat ni li havia donat cap explicació. Males llengües continuaren: ni la hi donaran, qui s'ha pensat que és? En Belmonte encara tenia el seu com un acordió. No havia aconseguit allisar-lo.

—Folem feinfà!

Els aturats l'entenien.

—Volem feina!

—Fenys frifilegis...!

—Menys privilegis...!

—Fi mef focufafió!

—I més ocupació!

—Ocupació o preocupació?

—Tu què creus? Que potser no estàs prou preocupat, ja?

—Més preocupació per part dels que manen, vull dir.

—Per dir això val més que no piulis.

—Ffffff...!

El megàfon, fet una desgràcia, només va deixar anar efes.

—S'fha mort l'infent —va dir un aturat.

—No fe'n furlis —li cridà en Belmonte.

En Daroca volia entrar. Ell era, segons ell mateix, un gran negociador. Tothom pensà que tenia el geni viu. Era violent i sarcàstic. Tenia mal perdre. A la mínima provocació amenaçava. Descartat.

En Cranes no sabia per què s'havia ofert a entrar-hi. Per trobar-se cara a cara amb la Guiomar? Va moure el cap d'esquerra a dreta i de dreta a esquerra. No? Ell tenia prestigi, no polític, sinó literari, humanista i popular. L'haurien escoltat. En Belmonte, amb el cap baix, remugant; en Basilio, gall. No oblidem que, la Guiomar, la vas acomiadar tu, li argumentaren negativament. Jo no la vaig acomiadar. Tant era. A en Cranes de seguida li retreien la seva independència política. Ell, en el fons, no representava ningú. Descartat.

En Galtones no volia entrar-hi. Sabia que començarien a fer-li postures. Els aturats eren rasposos i bastos. No volia entrar-hi ni en grup ni sol. Els aturats eren barroers. Content de quedar descartat.

Perquè el millor hauria estat entrar-hi tots junts. O, més ben dit, en comissió. Una comissió que representés el consistori. I qui portaria la veu cantant? L'Argulagogo no, que desafinava. Doncs en Jaume Ferrer. En Ramiro s'encaparrava que ell sol. Sí, perquè tots, encara que anessin junts, es disseminarien. Una comissió també es disgregaria. Com que no contestaven, va semblar que en Ramiro tenia raó. Així que, de moment, això d'anar-hi tots o en comissió, també descartat.

En Lobón també havia dit que per què no hi entrava ell. S'hi oferia patriòticament, a l'estil general Moscardó o Guzmán el Bueno. En Lobón hauria tractat els aturats com delinqüents. O com les rates que, per fer punteria, matava a la nit a punta de pistola a les sèquies i desguassos amb els seus urbans. Descartat.

Sens dubte, el més indicat era en Ferrer. Persuasiu, raonable... Però en Ferrer no demostrava avidesa per entrar, per més que això equivalgués a ser i figurar i fulgurar. Relluir no li interessava. Si bé, bé, i si no, també. En Ramiro, que altres vegades donava suport a en Ferrer, aquesta vegada no va advocar per ell. Descartat.

En Ramiro es va mantenir tossut en el seu propòsit d'entrar sol a encarar-se amb els aturats. Per què? Com a alcalde, i per no malmetre la seva imatge i perquè segons els seus assessors, havia de rebutjar aquests enfrontaments frontals. Bé. Sempre els havia rebutjats. Ara no. Ara sabia que allò ho solucionaria i que li interessava particularment solucionar-ho. La meditació a l'escala l'havia asserenat. En Basilio i en Belmonte eren les seves dues bèsties negres. El preocupaven ells, no els aturats. Al replà de l'escala s'havia servit de la seva erudició. D'aquí a un moment entraré i no em veureu (Jesucrist). S'agafen més mosques amb una punta de mel que amb un tanc de vinagre (Sant Pau). Si al teu enemic no el pots estrangular, abraça'l (Lenin). El sàndal perfuma la destal que el talla (Buda). Després de l'enderroc ve l'heura (Rabingranat Tagore). La malva aromatitza el peu que la trepitja quan no pot venjar-se'n (naturalista Buffon). Que la primera gota de vi sigui maleïda; la primera petjada, també; que la segona es converteixi en trepitjada (l'Alcorà). Deixa que el teu amant es posi a sobre, però després posa-t'hi tu (Kama-Sutra). Als amics se'ls ha de donar fins al cul, als enemics se'ls ha de donar pel cul, així sempre gaudiràs (Consell Gai). Als fills de fruita, botifarra! (Cuina Popular). L'heura, la botifarra, posar-se a sobre, l'abraçada i els dats pel cul eren, de tot el que s'havia exposat, el que més el temptava. Com a alcalde, i segons les normes que encara regien, podia usar tranquil·lament el cop d'estat del presidencialisme. Hi entraria ell. I sol. No admetia quedar descartat. Així que, amb les borles de la bufanda penjant, penetrà al departament de delineants. Crac, crac, crac, els urbans.

Era com si els aturats fossin en un fort i, encara que els assetgessin els comanxes, estiguessin disposats a resistir fins a la mort i ell avancés amb la bandera blanca a parlamentar i a aconseguir una rendició honrosa. Li havien obert la portassa i l'havien deixat passar.

—Sempre he pensat —li va dir en Basilio— que quan vas tornar de Nicaragua, de portar bolígrafs als sandinistes, tu, Ramiro, ho vas fer a Nova York. Per què? I admès aquest “per què”, per què tu sí i els altres no?

—Perquè em va sortir de les borles —contestà en Ramiro.

A Nova York, va explicar en Ramiro en petit comitè, tot i que se'n van assabentar fins i tot els gats, va arreglar preu amb una xavala de Puerto Rico que estava com un tren. Ja al taxi no es va poder aguantar i començà a fotre-li mà. La paia li va advertir que no es desanimés quan a l'apartament descobrí que era un transvestit. En Ramiro, ffff, es va desinflar. En Sala va comentar: això m'arriba a passar a mi i, com que sóc català, si ja he pagat...

En Ramiro va dir a en Belmonte:

—Vull parlar amb tu.

—Amb mi? Xerra davant de tothom, que els represento.

Se'n van anar a un racó. Les orelles de tothom es van dirigir cap allà. Inútil.

Només tornar, en Belmonte ordenà:

—S'fha acafat el tancament.

—Com?

—Tot s'ha arreglat.

En Basilio:

—Un moment, què ha passat?

—Tu no ets un aturat.

—No, Belmonte? No poc, Belmonte.

—Amb tu, Basilio, també hi vull parlar.

—Amb mi?

—Sí.

—A les teves ordres, Ramiro.

Quan van tornar del racó, en Basilio va dir:

—Marxem.

La Guiomar va preguntar a en Ramiro:

—Amb mi no hi vols parlar?

—No.

—No us deixeu enganyar, aturats. I vosaltres, què heu tramat?

La Guiomar anava d'aturada: pantalons texans i anorac.

—Com, que què hem tramat? El més convenient per a tothom. Apa, maca, no tinguis vocació de capitana. Sortim.

En Belmonte portava l'acordió sota el braç. Abandonaren el recinte. Els urbans, crac, crac, crac. La cohort estava astorada. En Ramiro, no. S'enroscà les borles al coll. Es senyava interiorment. Pensava en Sant Lenin. En Belmonte li allargà l'acordió.

—Te'l regfalo.

—Ja et portaré allò —digué en Basilio.